EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 6. 2013
COM(2013) 438 final

SPRÁVA KOMISIE RADE

hodnotiaca pokrok oznámený Talianskom Komisii a Rade, ktorý sa týka vymáhania splatných dodatočných poplatkov od výrobcov mlieka za obdobie rokov 1995/1996 až 2001/2002

SPRÁVA KOMISIE RADE

hodnotiaca pokrok oznámený Talianskom Komisii a Rade, ktorý sa týka vymáhania splatných dodatočných poplatkov od výrobcov mlieka za obdobie rokov 1995/1996 až 2001/2002

(podľa článku 3 rozhodnutia Rady 2003/530/ES)

Túto hodnotiacu správu vypracovala Komisia podľa článku 3 rozhodnutia Rady 2003/530/ES zo 16. júla 2003 o zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom, ktorú má Talianska republika v úmysle poskytnúť svojim výrobcom mlieka. Na základe toho podávajú príslušné talianske orgány Rade a Komisii každoročne správu o pokroku, ktorý dosiahli pri vymáhaní čiastky splatnej výrobcami v podobe dodatočných poplatkov za obdobie rokov 1995/96 až 2001/02. V tejto správe sa uvádza posúdenie Komisie týkajúce sa pokroku vo vymáhaní pohľadávok v roku 2011, o ktorom informovali talianske orgány, a to pokiaľ ide o pohľadávky, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Rady č. 2003/530/ES, ako aj pohľadávky, na ktoré sa uvedené rozhodnutie nevzťahuje.

Podľa článku 1 uvedeného rozhodnutia pomoc, ktorú Talianska republika poskytla svojim výrobcom mlieka tým, že za nich zaplatila Únii sumu, ktorú jej výrobcovia mlieka dlhovali v dôsledku dodatočných poplatkov za mlieko za obdobie rokov 1995/1996 až 2001/2002, a tým, že umožnila týmto výrobcom zaplatiť ich dlh prostredníctvom bezúročných odkladov úhrad počas niekoľkých rokov, sa výnimočne považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom pod podmienkou, že:

– výrobcovia splatia celú sumu prostredníctvom ročných splátok v rovnakej výške a

– doba splatnosti, ktorá začne plynúť od 1. januára 2004, nepresiahne 14 rokov.

Podľa článku 2 rozhodnutia sa poskytnutie pomoci podmieňuje tým, že Taliansko oznámi celkovú výšku dodatočných poplatkov za príslušné obdobia Európskemu poľnohospodárskemu usmerňovaciemu a záručnému fondu (EPUZF) a tým, že Taliansko odpočíta tento nesplatený dlh v troch ročných splátkach rovnakej výšky z výdavkov poskytnutých EPUZF v novembri 2003, novembri 2004 a novembri 2005.

Taliansko náležitým spôsobom oznámilo celkovú výšku dodatočných poplatkov za príslušné obdobia v liste z 26. augusta 2003.

Zrážky zvyšného nesplateného dlhu sa náležite odpočítali z výdavkov poskytnutých EPUZF v novembri 2003, 2004 a 2005.

V článku 3 rozhodnutia sa od príslušných talianskych orgánov vyžaduje, aby každý rok predložili Rade a Komisii správu o pokroku, ktorý dosiahli pri vymáhaní dlžnej sumy od výrobcov, ktorá vyplýva z dodatočných poplatkov za obdobie zahŕňajúce hospodárske roky 1995/96 až 2001/02.

Talianske orgány predložili v zmysle tohto ustanovenia listom agentúry AGEA z 5. novembra 2012 Komisii svoju ôsmu správu týkajúcu sa splátky v roku 2011.

Platenie poplatkov vo forme režimu splátok z roku 2003

Z celkového nahláseného počtu 22 893 výrobcov, ktorí v súčasnosti dlhujú poplatky za sedem období stanovených v rozhodnutí Rady, ktorí však od vnútroštátnych súdov získali rozhodnutie o odložení platby do vynesenia konečných rozsudkov, sa 15 431 z nich rozhodlo zaplatiť dlhovanú sumu formou splátkového programu. Platba formou splátkového programu bola podnetom pre zrušenie všetkých prebiehajúcich súdnych sporov. Okrem toho nevyplatenie ktorejkoľvek ročnej splátky má za následok vylúčenie zo splátkového programu a následne zabavenie celej dlžnej sumy výrobcovi spolu s kumulovanými úrokmi.

Dlhy 15 431 účastných výrobcov predstavovali v roku 2004 pred splatením prvej splátky celkovo približne 345 miliónov EUR, čo predstavuje asi štvrtinu celkovej dlžnej sumy výrobcov na poplatkoch. Zdá sa preto, že do programu sa väčšinou rozhodli vstúpiť výrobcovia, ktorí v menšej miere produkovali nadbytočné dodávky mlieka. Na druhej strane výrobcovia s výraznejšími nadbytočnými dodávkami mlieka (asi 8 000 výrobcov, ktorým sa vyúčtovala približne 1 miliarda EUR v poplatkoch, ktoré za uvedených sedem období dlhovali) sa rozhodli nevstúpiť do splátkového programu. Treba však uviesť, že sa talianskym orgánom v roku 2011 doručilo približne 53 nových žiadostí o možnosť splácania dlhu vo forme splátok, čo zodpovedá hodnote približne 1,2 milióna EUR.

Ôsmu splátku malo zaplatiť 11,296 výrobcov v celkovej sume 24 339 082,69 EUR do 31. decembra 2011. Z overení, ktoré vykonali talianske orgány, vyplynulo, že 11 153 výrobcov v roku 2011 riadne splatilo sumy v celkovej hodnote 23 919 444,43 EUR. To znamená, že 98 % výrobcov splatilo načas v ôsmej splátke 98,3 % poplatkov. Pri prvej, druhej, tretej, štvrtej, piatej, šiestej a siedmej splátke sa včas zaplatilo 99,6 %, 97,9 %, 99,5 %, 99,7 %, 96,4 %, 96,2 % a 90,5 % dlžnej sumy. Preto je celková výška poplatkov vybraných v prvých ôsmich splátkach 200 miliónov EUR (približne 98 % celkovej dlžnej sumy).

Tieto úrovne splácania síce poukazujú na záujem zúčastnených výrobcov plniť si svoje záväzky, Komisia však zastáva názor, že ďalší postup uplatňovaný v prípadoch, keď sa platba neuskutočnila včas, je hlavným ukazovateľom miery angažovanosti štátnych orgánov, pokiaľ ide o zabezpečenie riadneho dodržiavania podmienok splátkového programu a o výber celkovej výšky splatných poplatkov.

Pokiaľ ide o ôsmu splátku, neboli zaznamenané platby zvyšných 143 výrobcov v celkovej hodnote 419 638,26 EUR.

Za siedme splátkové obdobie 604 výrobcov ešte nezaplatilo splátky, ktoré na konci roka 2010 zodpovedali sume 2 291 279,38 EUR. Podľa informácií talianskych orgánov všetky tieto prípady oznámili ústredné orgány príslušným regionálnym orgánom, aby vymohli platby celej dlžnej sumy s úrokovou sadzbou mimo splátkového programu.

Najskôr sa predpokladalo, že splátku nezaplatilo 604 výrobcov, neskôr sa však ukázalo, že splátku skutočne nezaplatilo iba 59 z nich. Pre týchto výrobcov to znamenalo zrušenie možnosti zaplatiť dlžnú sumu v splátkach a začatie konania vo veci núteného vymáhania.

Podniky, v prípade ktorých bola zrušená možnosť platieb vo forme splátok

Osem rokov po začatí režimu platieb formou splátok v roku 2003 bola možnosť takto splácať zrušená celkom 457 podnikom, pričom celkový dlh rozdelený do splátok dosiahol výšku 17 304 432,75 EUR, z čoho suma 3 928 355,38 EUR bola splatená formou splátok predtým, než bola táto možnosť zrušená.

Suma 1 936 037,85 EUR bola splatená po zrušení, a tak celkový nesplatený dlh zostávajúcich 307 podnikov predstavuje 11 460 765,30 EUR.

Z týchto údajov vyplýva, že úsilie vynaložené talianskymi správnymi orgánmi pri výbere zodpovedajúcich poplatkov zďaleka nie je uspokojivé. Výrobcovia mlieka okrem toho museli stiahnuť svoje žaloby na talianskych súdoch, aby boli oprávnení vstúpiť do splátkového programu. Vzhľadom na túto skutočnosť sa zdá, že nedostatočné vymáhanie nie je spôsobené prípadnou dĺžkou súdnych konaní, ale skôr by sa mohlo zakladať na neschopnosti talianskych správnych orgánov účinne vymáhať tieto sumy.

Vyplývajúca štátna pomoc

Dňa 11. januára 2012 Komisia rozhodla o začatí konania vo veci formálneho zisťovania[1] podľa článku 4 ods. 4 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES[2] v súvislosti s talianskym zákonným dekrétom č. 225 z 29. decembra 2010 po novelizácii zmeneného na zákon č. 10 z 26. februára 2011, ktorým sa posunula lehota na zaplatenie poplatkov za hospodárske roky 1995/96 až 2001/02 (splatných v zásade k 31. decembru 2010 podľa režimu z roku 2003 schváleného rozhodnutím Rady č. 2003/530/ES) do 30. júna 2011 (pozri článok 2 ods. 12 duodecies). Toto odloženie je údajne zneužitím pomoci schválenej Radou v súlade s článkom 1 prvou zarážkou rozhodnutia Rady 2003/530/ES, podľa ktorého musia byť splátky hradené na ročnom základe, a predstavuje tak novú štátnu pomoc, ktorá je protiprávna v zmysle článku 1 písm. f) nariadenia (ES) č. 659/1999.

Splatné poplatky nezahrnuté do splátkového programu z roku 2003 ani do systému úhrady splatných poplatkov z roku 2009

Poukázalo sa na pomerne nízky stupeň vymáhania v rámci splátkového programu z roku 2003 a systému úhrady splatných poplatkov z roku 2009 (s úrokovou sadzbou rovnajúcou sa referenčnej sadzbe pre Úniu zvýšenou o niekoľko percentuálnych bodov) vzhľadom na výšku splatených poplatkov. Celková suma poplatkov začlenená do programov z rokov 2003 a 2009, predstavuje 432 miliónov EUR, pričom približne tri štvrtiny z celkovej zostávajúcej dlžnej sumy nezaplatených poplatkov za obdobie rokov 1995/96–2008/09 (zodpovedajúce 1,831 miliardám EUR) neboli začlenené do splátkového programu. Prevažná časť poplatkov, na ktoré sa nevzťahujú programy z rokov 2003 a 2009, je v súčasnosti predmetom sporu na talianskych súdoch. Celková suma poplatkov vybraných mimo splátkových programov zatiaľ dosahuje 205 miliónov EUR (z celkovej čiastky splatných poplatkov vo výške 1,831 miliárd EUR).

---

[1] Ú. v. EÚ C 37, 10.2.2012 s. 30.

[2] Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

Komisia vo svojich predchádzajúcich hodnotiacich správach predložených Rade vyjadrila názor, že Taliansko by vo svojich výročných správach malo osobitne opísať situáciu prebiehajúcich súdnych sporov týkajúcich sa príslušných siedmich období a malo by v nich uviesť podrobnosti potvrdzujúce uskutočnenie platby výrobcami, ktorých námietky voči platbe boli zamietnuté. Bez týchto údajov nie je Komisia schopná správne monitorovať pokrok pri výbere tej časti poplatkov, ktorá nebola zaradená do splátkového programu.

Komisia uvítala informácie uvedené v správe talianskych orgánov o ôsmej splátke, ktoré sa týkajú súčasnej celkovej situácie v súvislosti s poplatkami.

Údaje poskytnuté talianskymi správnymi orgánmi však ukazujú, že pri vyberaní vymáhateľných poplatkov sa dosiahol len nepodstatný pokrok. Sumy platieb, ktoré boli spochybnené, ale potvrdil ich súd, alebo ktoré sú predmetom prebiehajúcich právnych sporov, avšak v prípade ktorých neboli vydané príkazy na pozastavenie, zodpovedajú približne 764 miliónom EUR. Z týchto vymáhateľných čiastok bola skutočne vybraná suma zodpovedajúca približne 81 miliónom EUR a dlžná suma, ktorá ešte nebola uhradená, predstavuje 683 miliónov EUR. V prípade obdobia, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Rady, možno skonštatovať, že skutočne bolo vybraných 11 % požadovaných a v súčasnej dobe vymáhateľných súm. Rovnaký percentuálny podiel možno tiež pozorovať za celé obdobie rokov 1995/96-2008/09.

Komisia s veľkým poľutovaním konštatuje, že pokrok pri výbere tej časti poplatkov, ktorá nie je začlenená do splátkového programu z roku 2003 ani do systému úhrady splatných poplatkov z roku 2009, je pomalý. Pomalý pokrok súvisí s dĺžkou súdnych konaní, ako aj s dlhým obdobím vymáhania súm v prípadoch, keď súdny sa spor už skončil (z 372 miliónov EUR sa po vyhratých súdnych konaniach vybralo približne len 34 miliónov EUR). Okrem toho číselné údaje vyjadrujúce výber poplatkov, ktoré v skutočnosti nikdy neboli predmetom sporu, a sú teda okamžite vymáhateľné, odrážajú nedostatky v skutočnom procese výberu (v prípade obdobia kvót na mlieko 1995/96-2001/02 sa z poplatkov vo výške 76 miliónov EUR, ktoré nikdy neboli predmetom sporu, má ešte vybrať približne 25 miliónov EUR, takže lehota splatnosti pre nevybrané poplatky už uplynula pred viac ako 10 rokmi). Vzhľadom na to, že v tejto záležitosti zjavne nedošlo k žiadnemu výraznému pokroku, nutne sa ponúka otázka nedbanlivosti pri výkone povinností.

Komisia neustále pozorne sleduje proces vymáhania v Taliansku, najmä vymáhanie poplatkov, na ktoré sa nevzťahuje splátkový program. Útvary Komisie pri viacerých príležitostiach predložili svoje pripomienky (vrátane negatívnych poznámok) talianskym orgánom a vyžiadali si od nich podrobné informácie o rôznych hľadiskách vymáhania poplatkov za mlieko a o postoji talianskych orgánov, pokiaľ ide o prebiehajúce súdne spory pred talianskymi súdmi.

Záver

Komisia zastáva názor, že pokrok, ktorý dosiahli talianske orgány pri vymáhaní dlžných súm od výrobcov, ktorí sa rozhodli vstúpiť do splátkového programu schváleného Radou v roku 2003 na obdobie rokov 1995/96 až 2001/02, je ukážkou jeho primeraného riadenia.

Pokiaľ ide o sumy poplatkov, ktoré neboli zahrnuté do splátkových programov a vzhľadom na ktoré prebiehajú na talianskych súdoch spory, Komisia už vo svojich hodnotiacich správach predložených Rade v roku 2010, 2011 a 2012 vyjadrila nespokojnosť s príliš pomalým pokrokom vo vymáhaní poplatkov za prekročenie kvót na mlieko a názor, že vymáhanie poplatkov sa musí výrazne zlepšiť.

Z informácií, ktoré poskytli talianske orgány vo svojej správe o ôsmej splátke, je zrejmé, že napriek niektorým zlepšeniam nemožno zaznamenať žiadny významný nový pokrok vo vyberaní poplatkov, ktoré neboli začlenené do mechanizmov platieb formou splátok, a účinnosť práva EÚ sa v tomto prípade vzhľadom na tak veľké množstvo po tak dlhú dobu nezaplatených poplatkov ani zďaleka nedosiahla.